

VSEBINA:

STRAN 2: Aktualni komentarji

STRAN 4: Kje se zatika?

STRAN 6: Zanimiva šola

STRAN 8: Anketa — Naše želje

STRAN 9: SOS iz »Najdihojce«

STRAN 11: Iz krajevnih skupnosti

STRAN 12: Rožnik ni ogrožen

STRAN 13: Pisma bralcev

STRAN 14: Hudobno potopepanje ali trim občana

KDO ZAMUJA?

Dva najvišja izvršna organa ZKJ in ZKS — izvršni biro in sekretariat CK — sta razpravljala sredi decembra o ustanavljanju TOZD ter o pripravah za izpolnitev opravil in nalog, ki izhajajo iz zakona o združenem delu. Ta zakon namreč odločno in brezkompromisno zahteva, da morajo biti do konca leta, torej najpozneje do 31. decembra podpisani samoupravni sporazumi o združevanju TOZD v OZD (ki so lahko enotne organizacije združenega dela, združene organizacije združenega dela, sestavljene itd.), na tej podlagi pa morajo biti izdelani statutarni akti — od statuta do samoupravnega sporazuma delavcev v združenem delu, o zaščiti pri delu, kakih deset statutarnih aktov, ki se ne imenujejo več pravilniki, ampak samoupravni sporazumi. To pa je delo, ki ga je mogoče dobro, brez naglice, opraviti komaj v nekaj mesecih. Toda sedanje stanje je takšno, da domala vse organizacije združenega dela, tako tiste, ki so se že prej oblikovale in registrirale pri okrajnih gospodarskih sodiščih, kakor tudi tiste, ki se šele sedaj oblikujejo, lovijo zadnji vagon vlaka, ki vozi proti cilju. Cilj pa je 31. december z vsemi sporazumi in statuti. Kdor bo zamudil, ga čakajo lepe posamične in kolektivne denarne kazni, med katerimi je najmanjša 10.000 dinarjev.

Torej zelo stroge kazni za zelo aktualno nalogo. Zato se ne smemo čuditi, da sta izvršni biro in sekretariat ZK razpravljala o tej

temi in precej upravičeno ugotovila, da to delo ne gre in ne teče tako, kakor bi moralo. Nasprotno, roki postajajo vse krajši, s tem pa se zmanjšuje tudi fronta akcije. Vedeti moramo namreč, da obstajajo predpisani zakonski roki za javno razpravo, v kateri se mora pokazati tudi vpliv organiziranosti subjektivnih sil, predvsem zveze komunistov in sindikatov. V naglici, ki je zdaj neizogibna, pa se bodo ti roki hočeš nočeš občutno skrajšali, to pa pomeni, da se bo zmanjšal tudi vpliv zavestnih in organiziranih družbenopolitičnih sil, kar ni dobro. Z drugimi besedami pomeni to, da se je zmanjšal tudi vpliv delavcev na te dokumente, ki na novih osnovah organizirajo delovni proces, medsebojne odnose in življenje v organizacijah združenega dela.

Vsekakor se bodo mnogi vprašali: Kdo je kriv, da smo tako naglo prišli na cilj, celo neopazno? Vprašanje je na mestu, četudi ne popolnoma. Toliko bolj, ker bo kroničar, ki skrbno zbira in neguje tisto, kar je bilo in minilo, ugotovil, da govorimo o teh rokih že dalj časa ter da vztrajno in sistematično opozarjamo na posledice zamud. Toda čeprav proti tem opozorilom sicer ni bilo javnih in organiziranih odporov, vsaj ne velikega obsega in širših razsežnosti, se je zamuda, ki se je začela že ob sprejemanju prve faze ustavne reforme, razširjala na vsej fronti, zato je

(Nadaljevanje na 2. strani)

SREČNO
'74

Nova vodstva

Ta mesec tečejo volitve v občinskih organizacijah ZK, torej tudi v naši. Iztekel se je namreč dveletni (in še nekaj več) mandat vodstvom občinske organizacije ZK v naši občini, in to občinski konferenci ter njenim izvršnim organom — komiteju in komisijam. Po drugi strani pa že nekaj časa evidentiramo nove kandidate za vsa ta vodilna telesa in pred nedavnim smo v organizacijah ZK tudi že izvolili člane občinske konference, ki se bo prav tako, kakor pričakujejo, sešla že do konca tega meseca, ko bodo izvolili še njene izvršne organe — komite in komisije ter sprejeli delovni program za naslednje obdobje (mandat).

To je zagotovo velik dogodek, mimo katerega ne moremo neprizadeti. Nasprotno, ob njem se moramo ustaviti dlje kakor sicer ob takšnih dogodkih in malo globlje pogledati v preteklost ter na tej podlagi videti vsaj obrise neposredne vizije, ki jo bomo v naši občinski organizaciji ZK uresničevali v naslednjih dveh letih. Zato velja najprej reči, da je imela zveza komunistov v zadnjih dveh letih v naši občini vidno vlogo v vsem njenem življenju in da je, drugače kakor v obdobju pred tem, vsestransko vplivala na nekatera gibanja in akcije, četudi, kritično povedano, ne na vsa. Povedati moramo, da je ZK povečala svoj vpliv v proizvodnem delu in da so organizacije ZK v delovnih organizacijah dobile svoje pravo mesto, četudi se še vedno srečujejo z opori in zavorami, ki se na primer »tiho« kažejo v zvezi z uresničevanjem ustavne reforme. Toda tega ne gre jemati dobesedno, kajti življenje je takšno, da se tega zavedamo in na to pripravimo. To pa je zagotovo prevladalo v organizacijah ZK v gospodarstvu.

Zdi pa se, da zveza komunistov ni dovolj prodrla na druga področja življenja, predvsem v kulturo in umetnost. Res, kulturne in

(Nadaljevanje s 1. strani)

zdaj, v tem kritičnem času, še bolj kritična. To najbolj potrjujejo primeri tistih OZD in TOZD, ki so že registrirane in kjer naloge niso tako težavne kakor pri drugih, ker že imajo kolikor toliko dobre osnove, na katerih bodo lahko v tem trenutku in na sedanji ravni naših (ustavnih) odnosov precej dobro in precej hitro delale. Težje bo tam, kjer morajo od začetka in kjer so razprave trajale lep čas, pa še vedno niso končane ali slabo. Tu bo precej improvizacij in naglice, kar bo zahtevalo nove akcije.

Kar pa zadeva odgovornost, velja o njej razpravljati prihodnje leto na dva načina: prvič, načelno, se pravi, proučiti vse izkušnje in vse pojave, ki so spremljali ta prizadevanja, bodisi negativne bodisi pozitivne, in to, da se razumemo, odkrito, brez vsakršne razvodenitve in drugič, posamično in kolektivno, pri tem pa ugotoviti, zakaj smo zašli v »časovno stisko« prav na koncu »poti« in zakaj nismo o tem razmišljali že tedaj, ko je bilo časa še dovolj. Seveda, pri tem moramo biti dosledni.

umetniške manifestacije tečejo bolj ali manj na mestni ravni, vendar to ne pomeni, da smejo teči brez našega vpliva, še manj pa naj bi to pomenilo, da nismo soodgovorni za te manifestacije, kaj nosijo v sebi in kaj izžarevajo. Soodgovornost je očitna in se je ne moremo otresti. Zato je tudi važno ugotoviti, da doslej na teh področjih nismo bili dovolj in močnejše navzoči in da moramo o tem v naslednjem obdobju ne samo več razmišljati, ampak tudi sodelovati. Sicer se lahko zgodi, da to resnično pomembno področje oddaljimo od njegovih življenjskih tal in ga spravimo (objektivno) v položaj elitizma in »samorastništva«, kar bi lahko bilo usodno.

Da se to ne bi zgodilo, moramo o teh stvarih razmisliti že zdaj, na začetku »nove« poti, pravzaprav novega dela poti, in ugotoviti, da smo v tem burnem obdobju po 21. seji predsedstva ZKJ, pismu tovariša Tita in izvršnega biroja ter 29. seji CK ZKS največ pozornosti posvetili proizvodnji, proizvodnim odnosom in delu, zato pa smo zamujali na drugih področjih. Ne, to ni kritika, ampak samo ugotovitev, ki pove, da na vsa področja nismo mogli niti seči, ker nam je preprosto zmanjkovalo predvsem časa. Naša naloga je zdaj, da to popravimo.

Seminar o SLO

Kritična situacija na Bližnjem Vzhodu je v precejšnji meri posegla v normalni tok življenja marsikatero deželo, seveda tudi naše. Dnevi, ko je ves svet zadrževal dih in prisluškoval rožljanju z orožjem, so tudi nam prinesli prenekatero dragoceno izkušnjo, ki nam bo omogočila v bodoče še učinkovitejše akcije. Predvsem smo lahko na konkretni situaciji preverili naše organizacijske sposobnosti in odkrili tudi nekatere pomanjkljivosti, ki jim doslej nismo posvečali dovolj pozornosti. Občinski svet zveze sindikatov se je zato odločil, da v januarju priredi seminar za člane izvršnih odborov OOS, na katerem bodo spregovorili o vlogi sindikatov v pripravah na SLO, vojaško-politični situaciji v svetu, vlogi OZD v pripravah na SLO ter o družbeni samozasčiti in splošnem ljudskem odporu. Predvajali bodo tudi dva strokovna filma na to temo. Za seminar vlada veliko zanimanje, saj se ga bodo udeležili mnogi strokovnjaki, sam izbor tega pa zagotavlja izredno zanimivo vsebino predavanj. Predvsem bodo na seminarju spregovorili o vprašanjih, ki bi jih najpreprosteje označili kot sestavni del prizadevanj za podružbljanje SLO, kar pomeni, naj bi vsak delavec poznal koncept in se vanj tudi sam aktivno vključeval.

Dobri rezultati

Rezultati periodičnih obračunov za tretje trimesečje kažejo, da se ugodna dinamika, ki smo jo ugotovili že v prvem polletju, nadaljuje. Tako je rast celotnega dohodka in porabljenih sredstev precej nad republiškim povprečjem. Celotni dohodek, ki se je v republiškem merilu povečal za 24 odstotkov, se je v občini povečal za 31 odstotkov, medtem ko je dohodek porasel za 21 odstotkov, torej v enaki meri kot v prvem polletju.

Nesorazmerje med porastom celotnega dohodka in rastjo dohodka je posledica izredno visoke udeležbe porabljenih sredstev v celotnem dohodku. Rast porabljenih sredstev se v letošnjem letu pojavlja predvsem zaradi novih predpisov o ugotavljanju vrednosti zalog in predpisov o odpisovanju terjatev, ki v določenem času niso bile izterjane. Ti ukrepi so imeli velik vpliv na šišensko gospodarstvo, ki v znatni meri kreditira delovne organizacije izven občinskega področja.

Število zaposlenih se je glede na enako obdobje v lanskem letu povečalo le za 3,3 %, medtem ko je to povečanje v republikli znašalo 4 odstotke. Torej tu rahlo zaostajamo za republiškim povprečjem, kar pomeni, da je na območju občine večje pomanjkanje delovne sile, zlasti v gradbeništvu, kovinski industriji in tudi na področju gostinstva.

Povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega je dosegel znesek 2.153 dinarjev in je za 14,6 odstotka višji kot v enakem obdobju lani. V Sloveniji je znašal povprečni mesečni osebni dohodek 2.075 dinarjev in ima 14 odstotni porast. Iz tega sledi, da so povprečni osebni dohodki Šiškarjev nekoliko višji od dohodkov povprečnega Slovenca, ugotovimo pa lahko tudi, da je trend rasti v naši občini nekoliko hitrejši. Ne smemo pa seveda pozabiti, da so se povečali tudi življenjski stroški, in sicer kar za 20,1 % v primerjavi z enakim obdobjem lani, cene na drobno pa za 17,5 %.

Notranja delitev dohodka, to je delitev na osebne dohodke in ostanek dohodka, se je nekoliko poslabšala. V lanskem letu je ostanek dohodka znašal 36 % dohodka, letos pa samo še 34 %.

Zelo vzpodbudni rezultati so bili doseženi na področju likvidnosti. Od polletja naprej v Šiški ni bilo gospodarske organizacije, ki bi imela blokiran žiro račun. Terjatve so se glede na stanje 3. 9. 1972 povečale le za 6 %, obveznosti pa celo znižale za 16 %. Razmerje med terjatvami in obveznostmi, ki je v lanskem letu znašalo 100:56, znaša letos 100:45. To pomeni, da so obveznosti našega gospodarstva več kot za polovico manjše kot terjatve do drugih.

Vsi ti rezultati, ki izhajajo iz analize poslovanja našega gospodarstva, kažejo, da je med njimi veliko več pozitivnih pokazateljev in smo zaradi tega lahko zadovoljni. Lahko zapišemo, da so delovne organizacije na območju naše občine dobro gospodarile, izjeme so le redke in z vso pravico lahko pričakujemo, da bomo tudi v bodoče premagovali težave, ki se bodo seveda še pojavljale.

Ne moremo mimo ugotovitve, da so zakonski predpisi, zlasti še tako imenovani »likvidnostni paket«, ugodno vplivali na razvoj našega gospodarstva, kar pomeni, da je le-to postavljeno na trdnih temeljih zdravega gospodarjenja, saj so prav ti predpisi nekaterim povzročali veliko težav in so jih morali zakonodajalci v prvem polletju celo omiliti. B. J.

Skupne naloge

Na 46. seji predsedstva ZKJ kakor še na nekaterih sestankih v republiški konferenci SZDL Slovenije so poudarili, da moramo več skrbni posvetiti delovanju družbenopolitičnih organizacij, predvsem socialistični zvezi, sindikatom, mladini itd. To ni ostalo samo pri ugotovitvi ali sugestiji, ampak so na seji predsedstva in na drugih zborih oblikovali o tem tudi sklepe, zato je potrebno na tem mestu opozoriti, da veljajo ti sklepi tudi za nas. To pa pomeni, da morajo zveza komunistov na eni strani in tudi same družbenopolitične organizacije na drugi posvetiti več pozornosti poglobljanju in uresničevanju teh sklepov. Zal doslej nismo opazili kakšne večje zavzetosti na tem področju, četudi postaja ta naloga iz dneva v dan bolj in bolj imperativ.

Naloge, ki so pred našo skupnostjo na tej stopnji zgodovinskega razvoja, to pa so predvsem naloge, ki jih nalaga uresničevanje nove ustave, zahtevajo, da se vse subjektivne sile naše družbe domala enako angažirajo za njihovo uresničenje. Zato ne bi bilo niti smotno niti umestno, ko bi samo zveza komunistov prevzemala te naloge, jih sama tudi uresničevala, četudi je, o tem ni nobenega dvoma, avantgarda naše družbe, predvsem delavskega razreda. Nasprotno, v to akcijo moramo vključiti vse subjektivne sile naše skupnosti, posebno tiste, ki so organizirane in ki se, odkar obstaja program ZK, tudi bojujejo za njegovo uresničenje. In te sile, kakor ZK, stojijo v prvih vrstah boja za našo samoupravno družbo, za poglobljanje samoupravljanja, kar pomeni, da se vsi skupaj bojujemo

(Nadaljevanje na 3. strani)